

ՀԱՐՑՈՒՄ ՊԱՏԱՍԽԱՆ Ս. ՄԿՐՏՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԴՐՈՇՄԻ ՄԱՍԻՆ

11) Որո՞նք են Ս. մկրտութեան նախատիպերը հին կտակարանին մէջ:

Ինչպէս ընդհանրական, այնպէս ալ մեր եկեղեցւոյ հայրերը, հին կտակարանի որոշ զրուագներու մէջ տեսած եւ բացայայտած են Ս. մկրտութեան թաքնուած խորհուրդը: Անոնց մէջ են՝

***Արարչագործութեան ժամանակ ջուրերու վրայ Ս. Հոգիին շրջիլը (Ծննդ. 1/2)- Խորհրդապատկերն է Ս. մկրտութեան: Ընդհանրական եկեղեցւոյ մէջ տարածուած այս մեկնաբանութիւնը լայնօրէն կիրարկուած է նաեւ մեր եկեղեցական մատենագրութեան մէջ, որուն վաղագոյն վկայութիւններէն է 5-րդ դարու պատմիչ Ագաթանգեղոսի «Հայոց Պատմութիւն» գիրքին մէջ «Ս. Գրիգորի վարդապետութիւնը» երկի համապատասխան հատուածը: Սուրբ գրային այս հատուածը նոյն կերպով մեկնաբանած են Ս. Մովսէս Խորենացի՝ 5-րդ դարուն, Ս. Յովհան Օձնեցի՝ 717-728 թուականին, Տիմոթէոս վարդապետը՝ 10-11-րդ դարուն, Ս. Գրիգոր Նարեկացի՝ 10-11-րդ դարուն, Յովհաննէս Երզնկացի Պլուզը, Ս. Յովնան Որոտնեցի՝ 1315-1386 թուականներուն եւ ուրիշներ:**

*** Նոյեան տապանը – Ինչպէս որ նոյն ու իր ընտանիքը մտան տապանին մէջ եւ փրկուեցան ջրհեղեղէն, այնպէս ալ Ս. մկրտութեան ջուրը փրկարար է: Ս. Պետրոս առաքեալ կ'ըսէ.**

ԱՂԱՆԴԱՒՈՐԱԿԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄՆԵՐ

ԲԱՍԸԼԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՌՕՏ ՊԱՏՄԱԿԱՆԸ

7- ՄԵՂՔ ԵՒ ՓՐԿՈՒԹԻՒՆ

Քրիստոսի փրկագործութիւնը շատ իմաստ չունի Եհովայի վկաներուն համար, որովհետեւ ներկայ կեանքի մէջ փրկուիլը կարելի չէ, – կ'ըսեն: Ըստ իրենց, Քրիստոս իրական փրկութիւն չէ բերած ոեւէ մէկուն, կամ չէ փրկած ոեւէ մէկը, բացի ինքնիրմէ: Ըստ իրենց աղանդին, «Քրիստոսի փրկութիւնը ամէն մարդու յաւիտեանական կեանք կամ երջանկութիւն չ'ապահովեր, այլ ամենուն համար առիթ մը կ'ընծայէ յաւիտեանական կեանքի համար»: Ասիկա կը նշանակէ, թէ Աստուծոյ հաւատացող մը պարզապէս Քրիստոսի օրինակով ինքզինքը պէտք է փրկէ՝ իր սեփական գործերով:

Բայց հարցնենք, թէ այն ատեն ինչո՞ւ եկաւ Քրիստոս եւ մանաւանդ՝ ինչո՞ւ իսաչին վրայ իր արիւնք թափեց: Իբրեւ աւագա՞կ իսաչուեցաւ, թէ ինքզինք գոհեց Աստուծոյ կամֆով՝ իր արիւնքով մեզ գնելու եւ փրկելու համար, ինչպէս ըսաւ ինք եւ կը վկայէ Նոր կտակարանը (Մկր. 10.45: Ա. Տիմ. 2.6):

Միրելի ընթերցող, ՃՐԱԳ թերթը ամէն Կիրակի կը բաժնուի մեր ժողովուրդին, եկեղեցիներու բանկային մօտ: Նաեւ՝ Facebook-ի վրայ փնտռել «Jerak կամ ՃՐԱԳ», ապա սեղմել «Like»ը, կարդալու կամ անդամագրուելու համար:

ՀԱՍՅԷ.

ԲՈՒ ԽՕՍԲԴ ԽՄ ՈՏԹԵՐՈՒՄ ԵՐԱԳ Է ՈՒ ԽՄ ՇԱԽՂՆԵՐՈՒՄ ԼՈՅՍ (Ս. 119-105)

ԺԱ. ՏԱՐԻ

ԿԻՐԱԿԻ, 17 ՅՈՒՆԻՍ 2018

ԹԻՒ 24

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐՈՒ ԱՍՏՈՒԾԱՇՆՉԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑՈՒՄՆԵՐ
Ես 1.21-31: Հո 7.25-8.11:
ՅԻՍՈՒՍ ԵՐԻՍՏՈՍԻ ԱԻՏԱՐԱՆԸ ԸՍՏ ՄԱՏԹԷՈՍԻ 12.38-45

Այն ատեն օրէնքի ուսուցիչներէն եւ Փարիսեցիներէն ոմանք ըսին Յիսուսի. «Վարդապետ, կ'ուզենք որ հրաշք մը գործես»:

Յիսուս անոնց պատասխանեց. «Աստուծոյ անհաւատարիմ չա՛ր սերունդ: Նշան մը կ'ուզէք, բայց Յովնան մարգարէին պատահած հրաշքէն զատ ուրիշ նշան պիտի չտեսնէք: Եւ ինչպէս Յովնան երեք օր ցերեկ ու գիշեր կէտ ձուլիին փորին մէջ անցուց, նոյնպէս ալ մարդու Որդին երեք օր ցերեկ ու գիշեր պիտի մնայ երկրի ընդերքին մէջ: Դատաստանի օրը Նիմուեցիները ձեզի դէմ պիտի ելլեն եւ դատապարտեն ձեզ, որովհետեւ անոնք Յովնանի քարոզութեամբ զոջացին իրենց մեղքերուն համար: Եւ ահա, Յովնանէն աւելի մեծ մէկը կայ հոս: Դարձեալ, Դատաստանի օրը Հարաւի Թագուհին պիտի ելլէ եւ դատապարտէ ձեզ, որովհետեւ ան իր հեռաւոր երկրէն եկաւ Սողոմոնի իմաստուն ուսուցումները լսելու համար: Եւ ահա, Սողոմոնէն աւելի մեծ մէկը կայ հոս:

«Երբ չար ոգի մը դուրս կ'ելլէ մարդու մը մէջէն, կ'երթայ եւ անջրդի վայրեր կը շրջի՝ հանգիստ տեղ մը գտնելու համար: Եւ երբ չգտնէ, ինքնիրեն կ'ըսէ. “Ելլեմ երթամ իմ տունս, ուրկէ ելայ”: Ուստի կը վերադառնայ իր նախկին տունը եւ զայն կը գտնէ պարապ, մաքուր եւ յարդուած: Ապա կ'երթայ եւ կը բերէ իրմէ աւելի չար եօթը այլ ոգիներ, որոնց հետ ներս մտնելով կը բնակի հոն, որով այդ մարդուն վերջը իր նախկին վիճակէն շատ աւելի գէշ կ'ըլլայ: Գիտցէք, որ նոյնը պիտի պատահի նաեւ այս չար սերունդին»:

Այսօր մենք կ'ուզե՞նք հրաշք տեսնել: Հրաշքը ամէն օր կը պատահի մեր կեանքին մէջ: Մենք որքանո՞վ կը տեսնենք կամ պատրաստ ենք տեսնելու այդ հրաշքները: Պատրաստ պէտք է ըլլայ մեր հոգին, զօրաւոր պէտք է ըլլայ մեր հաւատքը, այն ատեն անպայման պիտի տեսնենք Աստուծոյ հրաշքները:

ՍՈՒՐԲԵՐ ԵՒ ՏՕՆԵՐ

ԳԻՏ ՆՇԵԱՐԱՅ ՍՐԲՈՅ ՀՕՐՆ ՄԵՐՈՅ ԳՐԻԳՈՐԻ ԼՈՒՍԱՒՈՐՉԻ

Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ, լման փառք դար մեծ արդիւնաւորութեամբ կատարել է ամրացնել յետոյ Հայոց Եկեղեցին, առ Աստուած փոխադրուեցաւ 326-ին՝ իր առանձնացումի շրջաններէն մէկու ընթացքին եւ ոչ ոք լուր ունեցաւ իր մահէն: Հովիւներ՝ գտնելով անոր մարմինը, թաղեցին գայն առանց գիտնալու, թէ որո՞ւն մարմինն էր: Տարիներ յետոյ յայտնուեցաւ անոր թաղման տեղը եւ նշխարները եւ մեծ հանդեսով փոխադրուեցաւ ու թաղուեցաւ Թորգան աւանը:

Հայաստանեայց եկեղեցին ներկայիս երեք անգամ կը կատարէ Սուրբին յիշատակը.

- 1.- Չարչարանաց եւ Մուտն ի վերայ անունով՝ Մեծ Պահոց Զ. Կիրակիի նախընթաց Շաբաթ օրը:
- 2.- Ելն ի Վիրապէն՝ Տօն Կաթողիկէ Ա. Էջմիածնի նախորդ Շաբաթ օրը:
- 3.- Գիւտ Նշխարաց՝ գկնի Հոգեգալըստեան Դ. Կիրակիի նախորդ շաբաթ օրը:

Երեք տօներն ալ ունին իրենց նախընթաց շաբաթապահները: Օտար եկեղեցիներ կը տօնեն գայն Սեպտեմբեր 30-ին:

Ըստ Տօնացոյցին, այս տարի Գիւտ Նշխարաց տօնը կը գուգադիպի Շաբաթ, 16 Յունիս 2018-ին:

Հայոցում արադուստիան բաժին

Ի՞ՆՉ Է ՀՍԿՈՒՄԸ

Հաւատացեալ ժողովուրդին համար Մեծ Պահոց շրջանը կը յատկանշուի նաեւ հսկումի արարողութիւններով:

Հսկումը արեւնամուտէն ետք կատարուող եկեղեցական այն արարողութիւնն է, որ հաւատացեալները կը համախմբէ, հոգիի արթնութեան որպէս գրաւական՝ աղօթքով եւ ներհայեցողական խորասուզումով հաշուեկշիռը կատարելու այն առօրեային, որ արդէն իսկ իր վախճանին հասած է, եւ զԱստուած պաշտել՝ բոլոր այն պարզեցումներուն եւ բարիքներուն համար զորս որպէս բարեբեր անձրեւ ջրտուքի ենթարկած է անապատացած մեր սիրտերն ու հոգիները:

Հսկումը առհասարակ մեծ տօներուն եւ եկեղեցիներուն նաւակատիքներուն կատարուող արարողութիւն մըն է, յաջորդ օրուան Գիշերային ժամերգութեան կատարմամբ:

Բայց ինչ որ մեր ժողովուրդին ծանօթ է, այդ Մեծ Պահոց ընթացքին կատարուող խաղաղական եւ Հանգստեան ժամերգութիւններն են, որոնք յիրաւի սրբազգեաց Շնորհալի Հայրապետին հոգեւոր երգերով եւ եռամեծար Սուրբ Նարեկացի Վարդապետի հոգեթաթախ աղօթքներով կը պայծառակերպեն հաւատացեալներուն սիրտերն ու հոգիները:

Հսկումի ժամերգութիւնը գիշերային խաղաղութիւնը կը ցօղէ առօրեայէն պարտասած մարդոց հոգիներուն վրայ: Ապա անոնք իրենց տունները կը մեկնին խաղաղութեամբ՝ հանգստանալու:

ՄԵՐ ՀԱՅՐԵՐՈՒՆ ԽՐԱՏՆԵՐԸ

ՄԱՐԴԱՍԻՐՈՒԹԵԱՆ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՒԹԻՒՆԸ

Ժամանակ առ ժամանակ պէտք է խնդրենք Տիրոջմէ, որ նորոգէ մեր մէջ մարդասիրութեան հոգին, որովհետեւ եթէ անիկա չնորոգուի՝ ժամանակի ընթացքին կը նուազի եւ ապա ամբողջութեամբ կը նուաղի: Քրիստոսի հետեւորդը սակայն, պէտք է աննուազ ու աննուաղ սիրով սիրէ իր նմանը որ նրմանութիւնն է Աննմանին: Կարելի չէ սիրել Աննմանը եւ անտեսել մեր նմանը: Կարելի չէ սիրել Արարիչը եւ չսիրել արարուածը: «Ով որ զԱստուած կը սիրէ, պէտք է իր եղբայրն ալ սիրէ» (Ա. Յովհ. 4.21): Տեսանելի մեր եղբօր հանդէպ մեր սէրը՝ անտեսանելի Աստուծոյն հանդէպ մեր սիրոյն ապացոյցն է (Ա. Յի 4.40): Որովհետեւ, «ով որ չի սիրեր իր եղբայրը՝ որ կը տեսնէ, ի՞նչպէս կրնայ սիրել զԱստուած՝ որ չի տեսնուիր» (Ա. Յի 4.20): Մեր մարդասիրութիւնն է որ կ'ապացուցանէ, որ մենք Աստուծոյ գաւակներն ենք (Ա. Յի. 3.10): Մեր մարդասիրութիւնը ապացոյց մըն է նաեւ, որ մենք մահէն կեանքի անցած ենք (Ա. Յի. 3.14): Եւ որպէսզի մեր սէրը մեր եղբօր ու քոջ նկատմամբ անկատար չըլլայ, մեզի կը պատկրուի մեր նմանը սիրել մեր անձին պէս (Ղկ. 10.27: Հո. 13.9): Ոչ ոք ինքզինքն կեղծ սիրով մը կը սիրէ: Յակոբոս առաքեալ մեր ընկերը մեր անձին պէս սիրելը կը կոչէ՝ «Սուրբ գիրքին թագաւորական օրէնքը» (Յկ. 2.8): Իսկ Պօղոս կը յիշեցնէ մեզի, թէ իր ընկերը իր անձին պէս սիրողը լրիւ Օրէնքը գործադրած կ'ըլլայ (Գդ. 5.14: Հո. 13.10): Քրիստոսի կեանքին նայինք եւ իրմէ սորվինք մեր ընկերը մեր անձին պէս սիրել (Ա. Թս. 4.9):

ՀՈԳԵՒՈՐ ԽՈՐՀՐԴԱՏՈՒ

ԱՂՕԹՈՂ ԸԼԼԱԼ ՈՒՐԻՇԻՆ ՀԱՍԱՐ

Եթէ Քրիստոսի սէրն է, որ մեր սիրտերուն մէջ կ'ապրի, ան իբրեւ արեւ պէտք է նառագայթէ եւ հասնի բոլորին ու գօրացնէ բոլորը: Սուրբ Հոգին անմեղութեան Հոգին է, եւ իբր այդպիսին, աղօթակից կ'ըլլայ հոգեւոր անմեղութեամբ եւ հոգիներու անմեղութեան համար մատուցուած աղօթքներուն միայն: Ուրիշներուն փրկութեան համար աղօթելը, համագօր է մեր փրկութեան համար աղօթելուն: Ինչ որ կը ցանկանք ուրիշներուն համար՝ Աստուած գայն կը շնորհէ մեզի նաեւ: Եթէ մեր նմաններուն սրբութեան համար կ'աղօթենք՝ անիկա մեզ կրնայ սրբութեան առաջնորդել: Քրիստոսի փրկութիւնը մաշակած անձ մը, անխուսափելիօրէն կը դառնայ հետապնդիչը այլոց փրկութեան:

ԱՍՏՈՒԾԱՇՈՒՆՉԸ

Եկեղեցոյ կողմէ որդեգրուած դաւանաբանական բանաձեւումերը, աստուածաբանական ու բարոյական ուսուցումները եւ հաստատուած կանոնները ուղղակիօրէն ներշնչուած են Աստուածաշունչէն:

Աստուածաշունչը սովորական գիրք մը չէ: Աստուծոյ շունչը կայ հոն: Անոր խորքին, բովանդակութեան հեղինակը Աստուած է, իսկ ձեւին հեղինակը Սուրբ Յոգիով ներշնչուած մարդիկ:

Աստուածաշունչը որպէս աստուածային յայտնութեան աղբիւր, պէտք է մարդուն համար դառնայ, Աւետարանի բառերով «առաւել կեանք»-ի ուղեցոյց:

Արամ Ա. Կաթողիկոս